

PROGRAM RADA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2017. GODINU

Sarajevo, septembra/rujna 2016. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	SOCIOEKONOMSKO STANJE.....	4
3.	KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2016. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOSŁJAVANJA	7
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA.....	9
4.1.	SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA.....	10
5.	SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, OSPOSOBLJAVANJE I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM	10
6.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	11
6.1.	PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I PRIPREME ZA RAD	12
6.2.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA (PROFESIONALNO INFORMIRANJE, OBUKE ZA AKTIVNO TRAŽENJE POSLA I DR.).....	13
6.3.	ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA	13
6.3.1.	FINANSIRANJE ZAPOSŁJAVANJA IZ SREDSTAVA NAMJENSKOG DEPOZITA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE	13
6.3.2.	PROJEKAT ZAPOSŁJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YEP)	13
6.3.3.	FINANSIRANJE PROJEKATA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA	14
7.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH	15
8.	SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA	15
9.	JACANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE	15
10.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM	16
11.	INFORMIRANJE	17

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje osnovan je u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada.

U okviru svojih nadležnosti i finansijskih mogućnosti, Federalni zavod za zapošljavanje se Programom rada za 2017. godinu opredjeljuje za aktivnosti koje će realizirati u skladu sa Zakonom, samostalno ili u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, lokalnim partnerima, kao i u okviru međunarodnih projekata. Programske aktivnosti će se provoditi radi ublažavanja negativnih ekonomskih kretanja i uticaja na tržište rada, te promicanja ostvarivanja i održavanja više stope zaposlenosti i poboljšanja strukture zaposlenih.

Ovaj dokument odražava nastojanje Federalnog zavoda za zapošljavanje da se aktivno uključi u realizaciju Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za period 2015-2018 i Strategije jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao i da pruži podršku u provođenju ukupnih reformskih procesa u oblasti zapošljavanja, naročito u kontekstu unapređenja pravnog okvira, rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, te realizacije mjera, a sve u skladu sa raspoloživim kapacitetima.

U skladu s pomenutim zakonom, Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, nadležan da:

- a) predlaže i prati mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- b) osigurava i prati provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH i o tome obavještava nadležna tijela Federacije BiH;
- c) upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- d) koordinira, usklađuje i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH;
- e) pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- f) objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- g) prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH;
- h) odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99);
- i) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda za zapošljavanje i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

U skladu sa politikom kvaliteta, definirana je misija Federalnog zavoda za zapošljavanje:

1. Provoditi utvrđenu politiku i mjere radi povećanja efikasnosti tržišta rada
2. Obezbijediti odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama
3. Kreirati i realizirati programe i mjere aktivne politike zapošljavanja
4. Informirati sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

Vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja dostigne prihvatljivu stopu zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

2. SOCIOEKONOMSKO STANJE

Prioritetni zadaci Federalnog zavoda za zapošljavanje, u skladu s nadležnostima, misijom i vizijom, jesu obezbijediti odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, te kreiranjem i realizacijom adekvatnih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja provoditi utvrđenu politiku i strateške smjernice u oblasti zapošljavanja u Federaciji BiH radi povećanja efikasnosti tržišta rada, s posebnim naglaskom na bržoj integraciji nezaposlenih osoba na tržište rada.

Sve aktivnosti u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja bit će usmjerene na stvaranje pretpostavki za poboljšanje kvaliteta i povećanje konkurentnosti ponude na tržištu rada, poticanje potražnje za radnom snagom i pružanje podrške nezaposlenim osobama kroz poticanje samozapošljavanja, obezbjeđenje adekvatnih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce, kao i na sticanje povjerenja i uspješnu saradnju kroz odgovarajuća partnerstva sa različitim akterima na tržištu rada.

Određeni pokazatelji privrednih aktivnosti u Federaciji BiH ukazuju na pozitivna kretanja ili usporavanje negativnih kretanja i vidljivu vitalnost privrede, kao što je rast industrijske proizvodnje. Poboljšano je stanje i u vanjskoj trgovini s obzirom na povećanje izvoza u različitim granama i djelatnostima, što je svakako uticalo i na tržište rada.

Broj zaposlenih je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u periodu januar – juni 2016. godine povećan za 10.418 osoba tj. 2,3% (u januaru 2016. bilo je 450.419, a u junu 460.837), a u odnosu na prosjek u 2015. godini (450.121), povećan je za 10.716 osoba tj. 2,4%. Istovremeno, broj nezaposlenih osoba na evidencijama kantonalnih službi za zapošljavanje se po prvi put nakon osam godina intenzivno smanjivao. Tako je u istom periodu broj nezaposlenih osoba smanjen za 17.190 osoba ili 4,4% (u januaru 2016. bilo je 390.738, a u junu 376.078 nezaposlenih), a u odnosu na prosjek iz 2015. godine (390.204) broj nezaposlenih u junu 2016. godine manji je za ili 4,3%.

Broj zaposlenih koji iskazuje Porezna uprava Federacije BiH je znatno veći s obzirom na činjenicu da podatak o broju svih osoba prijavljenih na obavezno osiguranje po osnovu radnog odnosa prikazuju u realnom vremenu.

Stopa zaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovini po definiciji Međunarodne organizacije rada (MOR), a prema prvim rezultatima Ankete o radnoj snazi za 2016. godinu, iznosila je 30,5%, uz povećanje za 0,3% u odnosu na prethodnu

godinu, dok je stopa nezaposlenosti iznosila 25,6%, uz smanjenje za čak 3,5% u odnosu na prethodnu godinu.¹

Bruto društveni proizvod za Bosnu i Hercegovinu za 2015. godinu nominalno je iznosio 28.540 miliona KM i u odnosu na 2014. godinu nominalno je veći za 4,52% dok je realni rast iznosio 3,03%. Bruto društveni proizvod po stanovniku iznosio je 7.473 KM.

Prema izvještaju Svjetske banke *Lakoća poslovanja u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu (Doing business 2016)*, Bosna i Hercegovina je napredovala u odnosu na izmijenjeni prošlogodišnji ranking za 3 mjesta, i nalazi se na 79. mjestu u svijetu. Međutim, još uvijek znatno zaostaje u odnosu na prosjek država članica Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD)².

Od deset setova indikatora, na osnovu kojih se ocjenjuje lakoća poslovanja 189 država svijeta, BiH je najbolje plasirana u okviru indikatora prekogranične trgovine, gdje je zauzela 28. mjesto u svijetu, a najlošiju poziciju 175. mjesto bilježi u okviru indikatora pokretanje poslovanja.

Ekonomске aktivnosti neminovno utiču i na oblast zapošljavanja i trendove na tržištu rada. I pored evidentnih poboljšanja, potražnja za radnom snagom još uvijek nije na željenom nivou, a što se odražava na napore javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i uticaj mjera aktivne politike zapošljavanja koje provode. Također, i pored velikog broja nezaposlenih osoba, u pojedinim djelatnostima poslodavci se suočavaju sa poteškoćama u pronalaženju adekvatne radne snage, tj. radnika sa potrebnim znanjima i vještinama. Strukturna neravnoteža na tržištu rada manifestirana je kroz neusklađenost ponude i tražnje za radnom snagom u pogledu zanimanja, obrazovanja, kvalifikacija ili regionalnog rasporeda.

Strukturu nezaposlenih osoba u Bosni i Hercegovini već duži niz godina karakterišu sljedeći pokazatelji:

- žena je više među nezaposlenim, a manje među zaposlenim osobama,
- oko 30% nezaposlenih su nestručne osobe, tj. osobe bez kvalifikacija,
- 33% nezaposlenih su mladi dobi do 30 godina,
- prosječan period traženja posla je duži od pet godina.

Još uvijek je prisutno visoko učešće zaposlenosti u neformalnoj ekonomiji. Anketa o radnoj snazi ukazuje da u radno sposobnom stanovništvu i radnoj snazi i dalje participira veliki broj osoba bez ikakvih kvalifikacija, a zabrinjavajući je i visok postotak neaktivnih osoba, kao i niska produktivnost.

---

¹ Prema uputama Međunarodne organizacije rada (MOR), standardna međunarodna definicija nezaposlenosti obuhvaća sve osobe starije od dobne granice određene za mjerenje ekonomski aktivnog stanovništva, koje su (1.) tokom referentnog perioda bile bez posla, (2.) tokom tog perioda bile u svakom trenutku na raspolaganju za posao, te (3.) tražile posao (poduzimale određene korake radi pronalaženja posla). Dakle, kriteriji na kojima se zasniva standardna definicija nezaposlenosti odnose se samo na aktivnost pojedinca tokom referentnog perioda. Sva tri kriterija moraju biti zadovoljena istovremeno. Jedina iznimka se odnosi na osobe koje imaju sporazum započinjanja posla nakon referentnog perioda te više ne traže posao, ali zadovoljavaju ostala dva kriterija. Te će osobe ipak biti klasificirane kao nezaposlene, budući da su odmah raspoložive za rad a ne rade, odnosno dio su neupotrijebljenog radnog resursa privrede.

² Objavljeni podaci predstavljaju ocjene poslovnih propisa i njihove primjene, a odnose se na osnivanje preduzeća, pribavljanje građevinskih dozvola, priključenje električne energije, registraciju imovine, mogućnost kreditiranja, zaštitu investitora, poresku politiku, međunarodnu trgovinu, regulaciju tržišta rada, izvršenje ugovora i rješavanje nesolventnosti.

Obrazovni sistem zahtijeva korjenitu reformu, naročito srednje stručno obrazovanje koje još uvijek nije efikasno povezano sa poslovnim sektorom i koje karakteriše neadekvatna praktična nastava i nedostatak primjene novih tehnologija, što bivšim učenicima kasnije otežava integraciju na tržištu rada.

I pored povećanja broja visokoškolskih ustanova u školskoj 2014/2015. godini, evidentno je smanjenje broja upisanih na fakultete (119 visokoškolskih ustanova, u kojima su bila upisana 71.873 studenta) što potvrđuje i veliki broj slobodnih mjesta u drugom upisnom roku.

Generalno, i dalje je znatno veći broj onih koji se upisuju na fakultete društvenog smjera, dok se na fakultete prirodno-matematičkih i tehničkih nauka upisuje manji broj studenata, iako za njima postoji relativno dobra potražnja na tržištu rada u Bosni i Hercegovini, regionu, ali i Evropskoj uniji.

Radi ukupnog poboljšanja stanja na tržištu rada, potrebno je sagledati reformske procese u svim oblastima, a posebno one koji su fokusirani na olakšavanje poslovanja, razvoj privrede, poduzetništva i obrazovnih institucijama, a posebno srednjeg stručnog i obrazovanja odraslih.

Realno je očekivati da će se prihodi po osnovu doprinosa u manjem omjeru povećati, s obzirom na povećanje broja zaposlenih. Međutim, još uvijek, nestabilna ukupna socioekonomska situacija, prestrukturiranje privrednih društava i potencijalni stečajni postupci odrazit će se na poslovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2017. godini, što će ograničiti sredstva za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja.

Naime, sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, te je Federalni zavod za zapošljavanje u obavezi da, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, znatna finansijska sredstva usmjeri kantonalnim službama za zapošljavanje radi obezbjeđenja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje).

Borba protiv rada na crno treba biti kontinuirana aktivnost jer je riječ o objektivnom problemu, koji, pored nelojalne konkurencije među poslodavcima i nepoštivanja finansijske discipline, utiče i na sagledavanje ukupnog broja radnih mjesta i evidencione stope nezaposlenosti, ali i na prikupljanje poreza i doprinosa.

Za uspješno provođenje mjera aktivne politike i programa zapošljavanja i veći obuhvat nezaposlenih osoba potrebno je partnerstvo i sinergijsko djelovanje svih nivoa i sektora u oblasti zapošljavanja, privrede i obrazovanja, kao i znatna finansijska sredstva.

Aktivnosti na realizaciji programskih zadataka, temeljenih na stručnoj analizi kretanja na tržištu rada i rezultatima monitoringa, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

U kontekstu unapređenja kvaliteta ponude radne snage, dugoročno je moguće postići napredak stalnom reformom obrazovnog sistema, koji treba da bude bolje usklađen sa potrebama tržišta rada, uz redovno praćenje potreba poslodavaca za

kompetencijama radne snage, i, kratkoročno, sufinansiranjem zapošljavanja i brzom pripremom za rad, obukom, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem nezaposlenih osoba za konkretna znanja i radna mjesta, što bi dovelo do toga da radna snaga bude aktivnija i konkurentnija.

Makroekonomske prognoze, ukazuju na pozitivan trend. Međutim, da bi se ove prognoze ostvarile, i da bi efekti bili osjetni za privredu i građane u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, neophodna je politička stabilnost i brža dinamika provođenja strukturnih reformi.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

3. KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2016. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Federalni zavod za zapošljavanje je u 2016. godini realizirao mjere aktivne politike zapošljavanja iz vlastitih sredstava čija je implementacija započela u ranijem periodu, ali i nove programske aktivnosti, pokrenute znatno ranije u odnosu na prethodne godine tj. u februaru 2016. godine, a koje su se odnosile na poticanje zapošljavanja kod poslodavaca, periodično/sezonsko zapošljavanje, poticanje zapošljavanja teško zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, te pripremu za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje nezaposlenih osoba u skladu sa potrebama određenih poslodavaca i ukupnim kretanjima na tržištu rada.

Realizirani su programi koji se ističu posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja konkurentnosti nezaposlenih teže zapošljivih osoba na tržištu rada i njihove brže integracije na tržištu rada, te sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti.

Također, u skladu s Uredbom o poticanju zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Federalni zavod za zapošljavanje je, zajedno s drugim institucijama, učestvovao u realizaciji mjera iz Uredbe koje se odnose na poticanje zapošljavanja mladih i samozapošljavanje, a kojima bi se trebalo obuhvatiti oko 6.000 osoba.

Programom sufinansiranja samozapošljavanja i zapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2015, koji se realizira uz finansijsku podršku Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je data podrška za samozapošljavanje i zapošljavanje 337 osoba.

Program sufinansiranja zapošljavanja i sufinansiranja sticanja prvog radnog iskustva u 2014. godini se sastoji od četiri mjere: **Prvo radno iskustvo** (za mlade bez radnog iskustva), **Prilika za sve** (za sve kategorije nezaposlenih osoba), **Vaučer za posao** (za nezaposlene osobe dobi preko 40 godina i koje su bez posla duže od 24 mjeseca) i **Sezonsko zapošljavanje**, kojima je ukupno obuhvaćena 7.961 osoba.

Program sufinansiranja zapošljavanja i sufinansiranja sticanja prvog radnog iskustva 2015, se također sastoji od četiri mjere: **Prvo radno iskustvo** (za mlade bez radnog iskustva), **Prilika za sve** (za sve kategorije nezaposlenih osoba), **Vaučer za posao** (za nezaposlene osobe dobi preko 40 godina i koje su bez posla duže od 24 mjeseca) i **Periodično/Sezonsko zapošljavanje**, kojima je obuhvaćeno 6.467 osoba.

Program sufinansiranja zapošljavanja 2016 sadržava tri mjere i to: **Prilika za sve** (za sve kategorije nezaposlenih osoba), **Vaučer za posao** (za teže zapošljive kategorije nezaposlenih osoba) i **Periodično/Sezonsko zapošljavanje**, kojima će se, s obzirom na period realizacije, trebalo zaposliti oko 4.000 osoba.

Programom Start up 2015 realizuju se aktivnosti kojima se kroz sufinansiranje obaveznih doprinosa i troškova registracije djelatnosti daje podrška nezaposlenim osobama koje su planirale pokretanje i registraciju vlastitog biznisa. Kroz ovaj program podršku su dobile 624 nezaposlene osobe.

Programom pripreme za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje 2014 obuhvaćena je 931 osoba, od kojih su 723 osobe dobile zaposlenje na period od najmanje šest mjeseci.

Programom pripreme za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje 2016 predviđeno je da se obuhvati oko 700 osoba, od kojih će oko 490 dobiti zaposlenje na period od najmanje šest mjeseci.

Programom zapošljavanja Roma u 2014. godini omogućeno je zapošljavanje 73 osobe i pokretanje vlastitog biznisa za 22 nezaposlena Roma.

Programom zapošljavanja Roma u 2015. godini omogućeno je zapošljavanje i samozapošljavanje 35 osoba nezaposlenih Roma. Ovaj Program je još uvijek u realizaciji, a u julu 2016. godine je objavljen novi javni poziv te se očekuje da će se istim obuhvatiti oko 70 nezaposlenih Roma.

Također, u sklopu projekta **GOLD**, koji podržava održiv ekonomski rast i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini, u saradnji sa Američkom agencijom za međunarodni razvoj (USAID), UNDP i drugim lokalnim partnerima, obuku je u 2016. godini pohađalo 30 osoba na poslovima ručne i mašinske obrade drveta.

U saradnji sa Vladom i Službom za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona podržana je realizacija Program sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca za 60 osoba, a sa Službom za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona realizovane su dvije projektne aktivnosti i to: „Registracija, pokretanje i poslovanje samostalnog poljoprivrednog proizvođača“ i „Kako pokrenuti vlastiti biznis“ za ukupno. Također, ostvarena je saradnja sa Vanjskotrgovinskom/spoljnotrgovinskom komorom BiH u realizaciji projektne aktivnosti pod nazivom „Škola za poduzetnike u poljoprivrednoj proizvodnji“ za 80 osoba.

U okviru Javnog poziva za dostavljanje koncepta projektnih prijedloga od koji je raspisala Međunarodna organizacija rada - ILO - „Podrška lokalnim partnerstvima za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini“, Federalni zavod za zapošljavanje je po osnovu iskazanih interesa mogućih partnera za više njih dao saglasnost za učešće po ovom javnom pozivu.

Nastavljena je dobra saradnja i partnerstvo s **Projektom zapošljavanja mladih u BiH** (YEP), koji finansira Švicarska agencija za razvoj i saradnju. Realizacijom tog projekta otvoren je niz klubova za traženje posla u Federaciji BiH, koji su prioritetno fokusirani na mlade nezaposlene osobe do 30 godina, koje u klubu mogu steći znanja i vještine aktivnog traženja posla, pisanja biografije, popratnog pisma, pravilnog predstavljanja poslodavcima, odgovarajućeg ponašanja na intervjuu za posao i dobiti informacije o stanju na tržištu rada. U sklopu YEP-a izrađen je koncept oglednog biroa za zapošljavanje, i to u Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo, Tuzlanskog, Hercegovačko-neretvanskog i Bosansko-

podrinjskog kantona, u kojem je uspostavljen sistem primjene savremenih metoda savjetodavnog rada, posredovanja u zapošljavanju i mjerenja učinka, čiji bi se koncept trebao nastaviti izgrađivati i u drugim kantonalnim službama za zapošljavanje.

Važno je istaći da je Federalni zavod za zapošljavanje potpisao Memorandum o razumijevanju i saradnji sa Projektom zapošljavanja mladih (YEP) a koji se odnosi na razvoj aktivnih mjera na tržištu rada s osvrtom na socijalno poduzetništvo, te je u sklopu ovih aktivnosti izrađen Nacrt platforme za socijalno poduzetništvo u Federaciji BiH a potom su po prvi put osnovana dva socijalna preduzeća čiji su zaposlenici žene žrtve nasilja i roditelji djece sa Down sindromom.

I u 2016. godini Federalni zavod za zapošljavanje je nastavio pružati podršku održavanju sajмова zapošljavanja u Zenici i Vitezu, koje su organizirale kantonalne službe za zapošljavanje, a na kojima je zabilježeno učešće velikog broja poslodavaca sa iskazanim potrebama za zapošljavanje novih radnika, kao i velika posjećenost nezaposlenih osoba.

U saradnji sa Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za zapošljavanje učestvuje u procesima organiziranja ferijalnog rada bosanskohercegovačkih studenata u Njemačkoj, kao i u provođenju aktivnosti na osnovu javnog poziva za zapošljavanje medicinskog kadra u Njemačkoj, te procesu posredovanja u zapošljavanju u Sloveniji.

Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti bit će predmet Izvještaja o radu za 2016. godinu.

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Saglasno nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH. Znatno broj osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa ostvaruje pravo na materijalnu i socijalnu sigurnost, koja podrazumijeva novčanu naknadu i doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje.

Postojeći način reguliranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, posebno imajući u vidu zakonske i druge odredbe koje se odnose na evidentiranje nezaposlenih osoba, predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi. To otežava rad javnih službi za zapošljavanje ne samo finansijski već i operativno, jer ih onemogućava da kvalitetno obavljaju poslove aktivne politike zapošljavanja. Istovremeno, stvara se nerealna slika o nezaposlenosti, na što ukazuje veliki nesrazmjer između anketne i registrirane stope nezaposlenosti i upućuje na potrebu hitne izmjene propisa o evidencijama u oblasti zapošljavanja, čemu se posebna pažnja treba posvetiti u narednom periodu.

Nesporno je da javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH imaju obaveze po osnovu socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, što je u postojećim okolnostima skoro u potpunosti potisnulo i onemogućilo razvojnu funkciju tj. realizaciju aktivne politike zapošljavanja. Radi usklađivanja stavova o primjeni

zakonskih i podzakonskih propisa, kao i jednoobraznog postupanja po predmetima u vezi sa materijalno-socijalnom sigurnosti nezaposlenih osoba na području Federacije BiH, nastaviti će se periodična savjetovanja radnika službi za zapošljavanje koji rade na tim poslovima.

4.1. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da se sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba. Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda obezbijedi ta sredstva, Federalni zavod za zapošljavanje, po odobrenju resornog ministarstva, doznačava kantonalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni iznos nedostajućih sredstava. Budući da se, na osnovu dosadašnjih pokazatelja, očekuje da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja će biti na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje neće biti dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu sa utvrđenim kriterijima i raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršiti uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje.

U skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostale ili ostaju bez posla* („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07) i Operativnim programom za realizaciju Programa mjera u planskoj godini, ova pozicija se uvećava za dodatnih 20% od ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Na toj poziciji za 2017. godinu planirana su sredstva u iznosu od **17.200.000 KM**.

5. SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, OSPOSOBLJAVANJE I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) predviđeno je da prihode Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (koji provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, vrši druge poslove, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom) čine i sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% od sredstava planiranih Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini.

Za tu namjenu u 2017. godini planirana su sredstva u iznosu od **2.012.000 KM**.

6. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Pod aktivnom politikom zapošljavanja podrazumijeva se skup mjera za usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada, neposredno usmjerenih na smanjenje problema nezaposlenosti. Mjere utvrđene ovim programom će se provoditi kroz različite oblike podrške u zapošljavanju, samozapošljavanju, pripremi za tržište rada, te stručnom usavršavanju i osposobljavanju između ostalog u skladu sa Strategijom jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u FBiH, uz omogućavanje jednakog pristupa za sve na tržištu rada i promoviranje rodne ravnopravnosti. Namjera je da se navedenim mjerama omogući lakša i brža integracija nezaposlenih osoba na tržište rada, naročito onih u nepovoljnom položaju na tržištu rada, te da se pruži podrška poslodavcima kod kojih je potrebno osigurati adekvatnu radnu snagu.

Mjerama namijenjenim poslodavcima nastoji se uticati na zadovoljenje potreba za radnicima određenog profila zanimanja u skladu sa dinamikom i poslovnim ciklusima i, s druge strane, mjerama namijenjenim pojedincima, tj. unapređenjem njihovih znanja ili vještina, poboljšava se ponuda raspoložive radne snage i povećava nivo njihove zapošljivosti. Mjerama pripreme za rad nezaposlenih osoba kroz obuku na radnom mjestu, stručno osposobljavanje i usavršavanje tj. sticanje praktičnih znanja i vještina povećavaju se šanse nezaposlenih osoba za zaposlenjem te se na adekvatan način daje odgovor potrebama poslodavaca.

Federalni zavod za zapošljavanje će, samostalno ali i u okviru partnerstva sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, pored planiranih, provoditi i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrdi Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH, posebno za teško zapošljive kategorije nezaposlenih osoba.

Mjere iz ovog programa rada su prilagođene potrebama i zahtjevima tržišta rada i usklađene su sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja.³ U 2017. godini nastojat će se pružiti podrška teže zapošljivim kategorijama nezaposlenih osoba, prije svega mladim osobama bez radnog iskustva, dugotrajno nezaposlenima, ženama i dr. Planirano je da mjerama aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno oko **8.000** nezaposlenih osoba.

Radi efektivnog i efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedine mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u Programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2016. godinu. Posebno će se voditi računa o različitostima i potrebama kantona te će se predviđena novčana sredstva, ovisno o iskazanom interesu poslodavaca i nezaposlenih osoba, moći preusmjeravati i pridruživati pojedinim programima, mjerama i projektima.

Planirano je da javni pozivi za učešće u realizaciji programa budu otvoreni sve do ugovaranja raspoloživih sredstava, radi mogućnosti kontinuiranog apliciranja poslodavaca u skladu sa njihovim potrebama, čime se povećava i mogućnost poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba tokom cijele planske godine.

---

³ Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici 2013-2017. i dr.

Također, radi ocjene ukupnog učinka mjera na tržištu rada i unapređenja njihove efikasnosti provodit će se aktivnosti monitoringa i evaluacije uz primjenu odgovarajućih metodoloških rješenja.

Svi planirani programi aktivne politike zapošljavanja bit će realizirani u skladu sa principima gender odgovornog budžetiranja.

6.1. PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I PRIPREME ZA RAD

Cilj:	Zaposłiti 8.000 osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti te stvaranja uvjeta za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanja i mobilnosti radne snage
Planirane aktivnosti:	- Sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja osoba iz ciljne grupe i omogućavanja sticanja prvog radnog iskustva - Sufinansiranje Start up biznisa – s posebnom podrškom za one koji će djelovati na principima socijalnog poduzetništva - Sufinansiranje samozapošljavanja i zapošljavanja u oblasti poljoprivrede - Sufinansiranje pripreme za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje - Sufinansiranje zapošljavanja Roma - Sufinansiranje društveno korisnog rada
Mjere:	- Prvo radno iskustvo/Zapošljavanje mladih - Prilika za sve - Periodično/sezonsko zapošljavanje - Vaučer za posao - Start up - Samozapošljavanje i zapošljavanje u oblasti poljoprivrede - Obukom do zaposlenja - Program zapošljavanja Roma - Javni radovi
Ciljna grupa:	- Mladi bez radnog iskustva, žene - Dugotrajno nezaposlene osobe - Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca, - Osobe s invaliditetom, kao i radno sposobne osobe sa lakom i umjerenom retardacijom, članovi porodica šehida/poginulih branilaca, djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više - Osobe dobi preko 40 godina - Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen - Romi - Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama, bivši štićenici doma za nezbrinutu djecu - Žrtve nasilja, civilne žrtve rata, žrtve nasilja u porodici, liječeni ovisnici i dr.
Finansiranje:	Za realizaciju Programa u 2017. godini planirana su sredstva u iznosu od 28.000.000 KM⁴
Partneri u realizaciji:	Kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta i drugi zainteresirani subjekti

⁴ Dio sredstava u procijenjenom iznosu od 8.000.000 KM se odnosi na prenesene obaveze po osnovu mjera iz 2014., 2015. i 2016. godine koje dospijevaju na naplatu u 2017. godini

6.2. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA (PROFESIONALNO INFORMIRANJE, OBUKE ZA AKTIVNO TRAŽENJE POSLA I DR.)

U skladu sa Zakonom, Strateškim pravcima razvoja karijerne orijentacije u Federaciji BiH za period 2015–2020. godina i smjernicama iz Doktrine rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, Federalni zavod za zapošljavanje će u narednom periodu pružati pomoć kantonalnim službama za zapošljavanje i koordinirati aktivnosti u vezi sa provođenjem programa profesionalne orijentacije. S tim u vezi, planirana je jača podrška daljem razvoju mjere savjetovanja, motiviranja, informiranja i pomoći kod traženja zaposlenja (metode i tehnike aktivnog traženja posla, izrada individualnog plana zapošljavanja), kao i planiranja i razvoja profesionalne karijere i srodnih aktivnosti, koje se provode u okviru centara za informiranje, savjetovanje i obuku, klubova za traženje posla pri kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i u saradnji sa obrazovnim ustanovama, drugim agencijama, organizacijama i institucijama.

Radna grupa formirana na nivou Federacije Bosne i Hercegovine će koordinirati aktivnosti u oblasti profesionalne orijentacije, te će se u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH pristupiti unificiranju i proširenju opsega usluga u ovoj oblasti. Planirano je i unapređenje web stranice www.abecedakarijere.ba, koja može biti jedinstveni izvor aktuelnih informacija o karijernoj orijentaciji u oblasti posredovanja u zapošljavanju.

Za realizaciju aktivnosti profesionalne orijentacije u 2017. godini planirana su sredstava u iznosu od 200.000 KM.

6.3. ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA

6.3.1. FINANSIRANJE ZAPOSŁJAVANJA IZ SREDSTAVA NAMJENSKOG DEPOZITA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE

Cilj:	Finansijski podržati zapošljavanje, samozapošljavanje i zadržavanje postojeće zaposlenosti iz sredstava namjenskog depozita Federalnog zavoda za zapošljavanje
Planirane aktivnosti:	- Kreditiranje krajnjih korisnika uz povoljnu kamatnu stopu, <i>grace</i> period i period otplate u industriji, zanatstvu i uslugama, te poljoprivrednoj proizvodnji - Praćenje i ocjena ostvarenih efekata
Ciljna grupa:	- Pravni subjekti registrirani na području Bosne i Hercegovine - Osobe koje osnivaju privrednu djelatnost, izuzev trgovine i ugostiteljstva
Partneri u realizaciji:	Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

6.3.2. PROJEKAT ZAPOSŁJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YEP)

U okviru Programa zapošljavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YEP), koji finansira Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC), a realizira njemačka konsultantska firma GOPA u saradnji sa javnim službama za zapošljavanje, pružat će se i dalje podrška razvoju novih usluga tj. metoda rada sa nezaposlenim osobama i poslodavcima u kantonalnim službama za zapošljavanje.

Također, predviđene su aktivnosti na uspostavi i širenju sistema mjerenja učinaka u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, izradi individualnih planova

zapošljavanja u radu sa nezaposlenim osobama, te provođenju ispitivanja zadovoljstva korisnika usluga.

U sklopu tog projekta nastaviti će se sa pružanjem podrške i saradnjom koja se odnosi na organiziranje foruma o zapošljavanju mladih, promociju uspješnih priča o zapošljavanju/samozapošljavanju, širenju novih praksi i primjene savremenog koncepta rada u biroima za zapošljavanje.

Posebna pažnja će biti usmjerena u razvoj i promociju socijalnog poduzetništva u Federaciji BiH.

6.3.3. FINANSIRANJE PROJEKATA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

Većina zajedničkih projekata u vezi sa tržištem rada, zapošljavanjem i obukom, npr. programi stručnog osposobljavanja i usavršavanja, programi volontiranja, karijerne orijentacije, organiziranje konferencija, sajmovi i drugih događaja posvećenih ovoj oblasti, razvojni projekti iz sredstava Instrumenta za pretprijetupnu pomoć EU (IPA) – projekti prekogranične saradnje, jačanje institucija i slično, kao i projekti sa drugim organizacijama i institucijama, uključuju učešće zvaničnih institucija u finansiranju određenih komponenti projekata.

Isto tako, određeni projekti predstavljaju bilateralnu ili multilateralnu saradnju Bosne i Hercegovine sa drugim državama i međunarodnim tijelima, organizacijama i institucijama sa fokusom na oblast tržišta rada (obuka, zapošljavanje, poduzetništvo, obrazovanje odraslih, cjeloživotno učenje, pravna regulativa i dr.), gdje je Federalni zavod za zapošljavanje prepoznat kao značajan partner.

Tako će u 2017. godini Federalni zavod za zapošljavanje, na principu učešća u finansiranju ili obezbjeđenja drugih resursa, a uz podršku domaćih i/ili međunarodnih donatora, zajednički realizirati projekte fokusirane na kategorije teško zapošljivih nezaposlenih osoba, na kategorije osoba koje nisu obuhvaćene pojedinačnim projektima iz ovog programa rada, kao i na projekte koji omogućavaju brzo, efikasno i efektivno djelovanje na tržištu rada u kontekstu zadovoljavanja potreba za zapošljavanjem odgovarajuće radne snage i razvoja njene konkurentnosti.

U 2016. godini Federalni zavod za zapošljavanje je partnera sa drugim organizacijama i institucijama u više projektnih prijedloga koji su predati na Javni poziv za učešće u projektu Lokalna partnerstva za zapošljavanje a koji realizira Međunarodna organizacija rada uz podršku Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, a čija se realizacija, po eventualnom odobravanju očekuje i u 2017. godini.

Planira se i podrška organiziranju sajmovi zapošljavanja u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, radi jačanja i promoviranja funkcije posredovanja u zapošljavanju i drugih usluga, te olakšavanja komunikacije između ključnih aktera na tržištu rada.

Za troškove učešća u sufinansiranju projekata sa drugim organizacijama i institucijama Federalni zavod za zapošljavanje planirao je za 2017. godinu sredstva u iznosu od 1.700.000 KM.

7. ANALIZA TRŹIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH

U skladu sa zakonskim odredbama i strateškim opredjeljenjima, Federalni zavod za zapošljavanje će u 2017. godini, u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje ali i drugim potencijalnim partnerima, organizirati ispitivanje tržišta rada na respektabilnom uzorku poslodavaca registriranih u Federaciji BiH, uz korištenje novih metodoloških rješenja i raspoloživih baza podataka, a sve u cilju dobijanja podataka i pružanja informacija o kretanjima na tržištu rada.

Dobijeni rezultati ukazali bi na trendove na tržištu rada, te stvorili pretpostavku za sagledavanje postojećeg stanja i projiciranje daljih djelovanja u oblasti zapošljavanja, ali i stručnog obrazovanja (procjena potreba za radnom snagom, procjena otpuštanja radnika, potrebe za zanimanjima, kvalifikacijama, znanjima i vještinama na tržištu rada, zadovoljstvo uslugama koje pružaju javne službe za zapošljavanje i dr.). Također, rezultati analize ukupnih kretanja na tržištu rada mogu poslužiti, između ostalog, za usklađivanje obrazovnih politika sa potrebama privrednog sektora, ali i kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja, te za poboljšanje ukupne saradnje javnih službi za zapošljavanje sa poslodavcima.

U 2017. godini za analizu tržišta rada planirana su sredstva u iznosu od 30.000 KM.

8. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti ostvarivati kvalitetnu saradnju sa međunarodnim institucijama koje svoje djelovanje u Bosni i Hercegovini, između ostalog, fokusiraju i na oblast zapošljavanja, jačanje funkcija i institucionalnih kapaciteta javnih službi za zapošljavanje, tržišta rada općenito, karijerne orijentacije, socijalnog osiguranja, stručnog osposobljavanja, migracije radne snage, cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih, jačanje ljudskih resursa, poduzetništva i dr. Također, težiti će se učešću u realizaciji aktivnosti kroz Instrument za pretpristupnu pomoć EU, te bilateralnu i multilateralnu saradnju.

U 2017. godini nastaviti će se i aktivno učešće i/ili pružanje podrške u sklopu razvojnih programa i projekata međunarodnih institucija poput Međunarodne organizacije rada, Međunarodne organizacije za migracije, Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, Evropske fondacije za obuku, Američke agencije za međunarodni razvoj, Švedske razvojne agencije, Švicarske razvojne kooperacije, Njemačkog društva za međunarodnu saradnju, Svjetske banke, Delegacije Evropske unije u BiH, UN Women i drugih internacionalnih i nacionalnih organizacija i razvojnih agencija.

9. JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŹBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2017. godini težiti razvoju kapaciteta ljudskih potencijala, te će se posebnim programom utvrditi teme, dinamika, obuhvat i termini edukacije radnika, kao i eventualni projekti i partneri s kojima će se izvoditi određena edukacija.

Edukacije, koje će se organizirati u okviru samostalnih aktivnosti, te međunarodnih projekata i saradnje, za zaposlenike Zavoda ali i kantonalnih službi za zapošljavanje, odnositi će se na sljedeće oblasti: obuka u oblasti informacijskih

tehnologija, s posebnim fokusom na implementaciju novog jedinstvenog informacijskog sistema (JIS); obuka u oblasti finansija i računovodstva; pravna regulativa – zakonski okvir; analiza-ispitivanje kretanja na tržištu rada; poslovno-socijalne vještine u radnom okruženju; rad sa nezaposlenim osobama - savjetodavni rad, rad sa ranjivim kategorijama nezaposlenih osoba, kao što su žrtve nasilja; izrada individualnog plana zapošljavanja; rad sa poslodavcima; unapređenje sistema upravljanja učincima; projektni menadžment; evropske integracije; monitoring i evaluacija mjera aktivne politike zapošljavanja. Također, planirana je i edukacija u vezi s primjenom standarda prema normi ISO 9001:2015.

Dio edukacije će se izvoditi u okviru međuinstitucionalne saradnje sa stranim partnerskim institucijama i organizacijama kroz radne i ekspertske posjete i tehničku podršku međunarodnih projekata.

S ciljem efikasnijeg i efektivnijeg odvijanja procesa rada, a radi obuhvata većeg broja radnika i racionalizacije, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene edukacije da stečena znanja prenose drugim radnicima.

Također, Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada, informiranja i stručnog usavršavanja radnika kantonalnih službi za zapošljavanje, organizirati radno-edukativne sastanke radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava s ciljem pružanja ujednačene i kvalitetnije usluge nezaposlenim osobama i poslodavcima.

10. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM

Federalni zavod za zapošljavanje je, prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, obavezan da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti.

Zbog neefikasnosti postojećeg jedinstvenog informacionog sistema i zastarjelosti opreme i tehnologije, u 2014. godini je započeta implementacija projekta „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“. Glavne funkcionalnosti novog i unapređenog informacionog sistema neće se odnositi samo na evidencije nego i na analitičke mogućnosti, te veze sa internim i eksternim sistemima. Od internih sistema bili bi trezorsko poslovanje, sistem za upravljanje projektima i sl., dok bi eksterne veze bile uspostavljene sa Poreskom upravom, IDDEEA-om, i drugim institucijama. Novi jedinstveni informacioni sistem će u tehnološkom smislu imati dvije lokacije: primarnu u Sarajevu i rezervnu u Mostaru.

Sistem uključuje i business intelligence alate, koji će se koristiti za razne analize, procjene, davanje bitnih informacija o tržištu rada, dobijanje informacija za planiranje programa zapošljavanja i slično. Kada je u pitanju business intelligence, napravljen je konsolidacioni model za objedinjavanje i validiranje podataka se terena, te su napravljeni izvještajni obrasci uz mogućnost izrade različitih dodatnih izvještajnih formi.

Aktivnosti koje će se odvijati u sklopu jedinstvenog informacionog sistema u 2017. godini odnosile bi se na:

- Migraciju podataka, te razvijanje Web servisa za kantonalne sluŹbe za zapošljavanje i općinske biroa za zapošljavanje, koji nisu trenutno u Jedinostvenom informacionom sistemu, te njihovo punjenje baze podataka jedinstvenog informacionog sistema,
- Nadzor nad implementacijom sistema u kantonalnim sluŹbama za zapošljavanje i općinskim biroima za zapošljavanje,
- IznaŹaŹenje mogućnosti uvezivanja preostalih kantonalnih sluŹbi za zapošljavanje i općinskih biroa za zapošljavanje u jedinstvenu mreŹnu infrastrukturu,
- Planiranje sredstava na ime usluge održavanja hardvera i licenci i tehničke podrške sistema,
- Planiranje sredstava za nabavku usluga korištenja internet linka i komunikacionog linka na primarnoj lokaciji u Sarajevu i rezervnoj lokaciji u Mostaru,
- Zbog iskazane potrebe za rezervnim (bekap) klima uređajima u server sobi na primarnoj lokaciji u Sarajevu, a zbog osiguranja adekvatne radne temperature nove hardverske opreme, potrebno je u 2017. godini izvršiti nabavku dvije bekap klime,
- Zbog potrebe migracije starog serverskog okruŹenja Zavoda na novu serversku infrastrukturu potrebno je u 2017. godini izvršiti nabavku licenci za operativni sistem Windows server,
- Radi obavljanja redovnih poslovnih procesa, a zbog istrošenosti postojećih aparata koji nemaju svrhu daljnjeg servisiranja, neophodno će biti izvršiti nabavku mreŹnih printera,
- Radi obavljanja poslovnih procesa u novom jedinstvenom informacionom sistemu, a zbog zastarjelosti i neispravnosti hardverske infrastrukture, neophodna će biti nabavka radnih stanica kako za Federalni zavod za zapošljavanje, tako i za kantonalne sluŹbe za zapošljavanje i općinske biroa za zapošljavanje,
- Potrebno će biti obezbjediti nesmetano korištenje nabavljenog antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera,
- Nakon isteka garantnog perioda, potrebno je u 2017. godini obezbjediti nesmetan rad Cisco mreŹnih uređaja firewall+IPS i router-a putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koje omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na pomenutim uređajima.

Također, u 2017. godini, bit će osigurana informatička podrška funkcionalnostima prilikom realizacije mjera aktivne politike za zapošljavanje.

11. INFORMIRANJE

Strategijom komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje 2015-2020 utvrđene su osnovne smjernice za provođenje aktivnosti informiranja. S tim u vezi teŹit će se uspostavljanju kvalitetne i efikasne saradnje u komunikacijskom prostoru sa svim partnerima i korisnicima usluga, a naročito medijima, radi pozicioniranja Federalnog zavoda za zapošljavanje kao relevantne i nezaoobilazne institucije u oblasti zapošljavanja te pouzdanog partnera na trŹištu rada.

U skladu sa Strategijom, nastaviti će se sa kontinuiranim poboljšanjem imidža u javnosti tj. izgradnjom reputacijskog kapitala i povećanjem vidljivosti javnih službi za zapošljavanje kao savjetodavnih ustanova i posrednika u zapošljavanju.

Uz proaktivno djelovanje, redovno će se informirati javnosti o aktivnostima i planovima Federalnog zavoda za zapošljavanje, a što će biti osigurano redovnim plasiranjem saopštenja putem novinskih agencija, web portala www.fzzz.ba i socijalne mreže *Facebook*. Pored toga, saopštenja će se direktno dostavljati redakcijama štampanih i elektronskih medija, a kao jedan od nezaobilaznih instrumenata kvalitetno vođenih odnosa s javnošću organizirat će se konferencije za medije na kojima će biti prezentovane aktivnosti i planovi Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Također, radi adekvatne informiranosti stručne ali i šire javnosti o kretanjima na tržištu rada nastaviti će se sa objavljivanjem mjesečnog statističkog Biltena Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Predsjednik Upravnog odbora

Nedžad Jusić

Broj: 01/1-49-7588/16
Datum: 22.9.2016. godine

